

08 JUN 2022

सकाळ

जनसंपर्क कक्षा
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

भिडलो, लढलो सांगणारी 'पाषाणपालवी'

डॉ. जी. पी. माळी; डॉ. बी. एम. हिर्डेकर यांच्या आत्मकथनाचे प्रकाशन

कोल्हापूर, ता. ७ : "भिडलो, लढलो सांगणारी ही गोष्ट म्हणजे, डॉ. हिर्डेकर यांचं 'पाषाणपालवी' हे आत्मकथन होय. जसं घडलं, तसं या आत्मकथनात लिहिलं आहे. हे आत्मकथन वाचत असताना पालवी फुटण्याची अनुभूती प्रत्येकाला येईल. प्रत्येकाने हे पुस्तक नक्की वाचावे; कारण पुस्तकातील भाषा ही नव्या पिढीची आहे", असे प्रतिपादन ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. जी. पी. माळी यांनी केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के होते.

शिवाजी विद्यापीठाचे माजी परीक्षा नियंत्रक डॉ. बी. एम. हिर्डेकर लिखित 'पाषाणपालवी' आत्मकथन पुस्तकाचे प्रकाशन कुलगुरू डॉ. शिर्के, पत्रकार डॉ.

कोल्हापूर : डॉ. बी. एम. हिर्डेकर लिखित 'पाषाणपालवी' पुस्तकाच्या प्रकाशनप्रसंगी अमेय जोशी, डॉ. जी. पी. माळी, डॉ. सुनीलकुमार लवटे, डॉ. अभयकुमार साळुंखे, डॉ. हिर्डेकर, कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के, डॉ. सागर देशपांडे, मंगला मावशी, रत्नमाला हिर्डेकर, जावेद इनामदार, प्रा. अरुण शिंदे.

सागर देशपांडे, डॉ. माळी, स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. अभयकुमार साळुंखे, ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. सुनीलकुमार लवटे, अक्षर दालनचे प्रकाशक अमेय जोशी, प्रा. अरुण शिंदे, जावेद इनामदार, मंगला मावशी, रत्नमाला हिर्डेकर यांच्या हस्ते झाले. विवेकानंद

महाविद्यालयातील डॉ. बापूजी साळुंखे स्मृती भवनात पुस्तक प्रकाशन सोहळा झाला.

डॉ. माळी म्हणाले, "डॉ. हिर्डेकर हे इंग्रजीचे प्राध्यापक; तरीही त्यांनी नव्या पिढीला सहज समजावं, यासाठी आत्मकथनातील भाषा सुबोधपणे मांडली. आयुष्यातील प्रांजळपणा

या पुस्तकातील ३७ प्रकरणांत स्पष्टपणे दिसतो. मराठी साहित्यात अशी अनेक आत्मचरित्रे आली. येत राहतील; पण डॉ. हिर्डेकर यांचा पराग लॉज ते शिवाजी विद्यापीठ हा प्रवास थक्क करणारा आहे. दयाळू माता-पित्यामुळे ही वाटचाल शक्य झाल्याचे ते सांगतात. अनेक शिक्षक,

प्राध्यापकांची नावे यामध्ये आहेत, पण डॉ. हिर्डेकर यांनी घडविलेल्या विद्यार्थ्यांची नावे कमी आहेत. पुढील आवृत्तीत ती यायला हवीत.' डॉ. देशपांडे म्हणाले, "कधीही खोटं करायचं नाही, कधी तत्त्व सोडायचे नाही, वाचन करायचं, शिकवत असताना निर्भीडपणे ते मांडणी करत होते. तत्त्वांशी ते ठाम राहिले. प्रत्येक पानात ते दिसते." डॉ. हिर्डेकर म्हणाले, "प्रेरणा देणारी माझी आई होती. आत्मकथनात प्रत्येक ठिकाणी भेटत गेलेली आई भेटते. तरुण मुलांनी कष्ट करा, संघर्ष करा; पण शिकत राहा.' प्रा. अरुण शिंदे यांनी प्रास्ताविक केले. डॉ. मनीषा नाईकवडी यांनी सूत्रसंचालन केले. विद्या नलवडे यांनी आभार मानले.

पन्हाळगडाचे महत्त्व नजरेआड होणे क्लेशकारक

डॉ. शिवाजी जाधव : शिवस्वराज्य दिनानिमित्त शिवाजी विद्यापीठात विशेष व्याख्यान

कोल्हापूर : प्रतिनिधी

वाढते पर्यटन आणि आधुनिकीकरणाच्या नादात पन्हाळगडाचे ऐतिहासिक महत्त्व नजरेआड होणे क्लेशकारक आहे, असे प्रतिपादन इतिहास अभ्यासक डॉ. शिवाजी जाधव यांनी व्यक्त केले. शिवाजी विद्यापीठाच्या इतिहास अधिविभागातर्फे शिवस्वराज्य दिनाच्या निमित्ताने डॉ. जाधव यांच्या 'पन्हाळगडाचा इतिहास' या विषयावर विशेष व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. अध्यक्षीय मनोगतात कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के अध्यक्षस्थानी होते.

डॉ. शिवाजी जाधव म्हणाले, १७३५ मधील 'करवीर महात्म्या'त पन्नगालय या नावाने पन्हाळ्याची

व्याख्यानात बोलताना डॉ. शिवाजी जाधव.

नोंद आढळते. दुसरा भोज या शिलाहार राजाने आपली राजधानी म्हणून पन्हाळगडास निवडले आणि पन्हाळ्यास मोठे महत्त्व तेव्हापासून प्राप्त झाले. कोल्हापूर विभागात अणुस्कुरा, आंबा, आंबोली आदी घाट येऊन मिळतात. या व्यापारीदृष्ट्या महत्त्वाच्या व्यवहार व केंद्रांवर नजर

ठेवण्याचे काम पन्हाळ करत होता.

महाराणी ताराराणी यांच्या राजधानीचे ठिकाण म्हणून या कालखंडात पन्हाळ्यास मोठे महत्त्व आले. ते त्यांनी कोल्हापुरास राजधानी हलवेपर्यंत कायम राहिले. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांनी या परिसरात चहाच्या लागवडीचा प्रयोग केला. 'पन्हाळ चहा-४' हा इंग्लंडच्या राणीचा आवडता होता. महाराजा सयाजीराव गायकवाड यांचीही पसंती त्याला लाभली होती.

प्रास्ताविक डॉ. अविनिश पाटील यांनी केले, तर दत्तात्रय मचाले यांनी आभार मानले. प्र-कुलगुरू डॉ. पी. एस. पाटील व प्रभारी कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे यांची प्रमुख उपस्थिती होती.